Melkweg

Lezen van Alfa A naar Alfa B

Pinnen mag

Geld

COLOFON

Melkweg Lezen van Alfa A naar Alfa B: *Pinnen mag*, 2013
Auteurs: Merel Borgesius
Kaatje Dalderop
Willemijn Stockmann

Dit katern is een uitgave van Stichting Melkweg+.
Stichting Melkweg+ stelt zich ten doel bij te dragen aan de kwaliteit van het onderwijs aan laaggeletterden.
Dit katern mag vrij gebruikt worden in het onderwijs.
Commercieel gebruik is nadrukkelijk verboden.
Voor het opnemen in readers dient men zich te wenden tot Stichting Melkweg+.

Contact: info@melkwegplus.nl

Melkweg is winnaar van de Lestrofee 2012!

Melkweg

De Melkweg ligt in de stad Leerdam.
Het is een fijne straat.
Deze mensen wonen op de Melkweg:

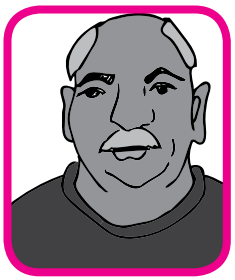
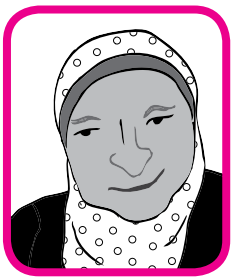

Jal en Noor Aras
Ze wonen op Melkweg 2.
Hun kinderen zijn al groot.
Jal en Noor zijn geboren in Marokko.

Lin en Wen Kam
Ze wonen op Melkweg 4.
Ze zijn in China geboren.
Ze hebben een zoon.
Hij is 15 jaar.
Wen en Lin hebben een winkel.

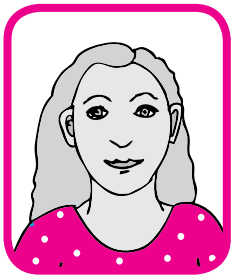
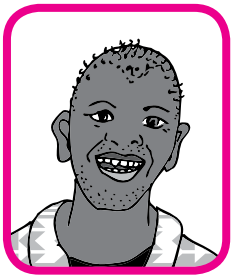

Jet van Beek en Kojo Owosu
Ze wonen op Melkweg 6.
Kojo is in Ghana geboren.
Hij woont nog niet lang in Nederland.
Jet is Nederlandse.

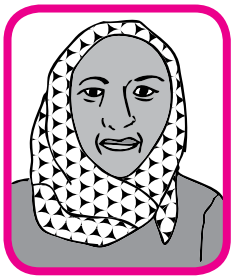
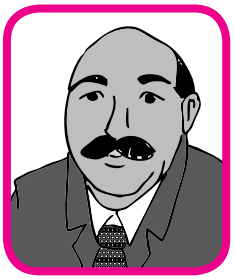

Elif en Ozan Yilmaz
Zij wonen op Melkweg 11.
Ze hebben drie kinderen.
Het jongste kind is 16 jaar.
Het oudste kind is 22 jaar.
Elif en Ozan zijn geboren in Turkije.

1 Een brief van de bank

Eerst dit

Gebruikt u internet?
Gebruikt iemand in uw gezin internet?
Voor welke dingen gebruikt u internet?

Vragen

A

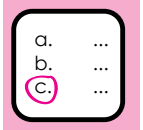

1 Wie stuurt de brief?
- a Marja Kats
- b Meneer Aras

2 Waarover gaat de brief?
- a Over de afschriften van de bank
- b Over een computercursus
- c Over het werk van Jal

3 Jal krijgt nu elke week een bankafschrift.
Wat wordt anders?
- a Het afschrift wordt gratis.
- b Jal krijgt één afschrift per maand.
- c Jal moet op internet gaan kijken.

4 Jal heeft geen computer.
Wat moet hij doen?
- a Hij hoeft niets te doen.
- b Hij moet de bank bellen.

5 Jal wil een bankafschrift.
Hij betaalt drie euro per maand.
Wat krijgt hij dan?
- a Hij krijgt elke maand een bankafschrift.
- b Hij krijgt elke week een bankafschrift.

Jal Aras krijgt een brief van de bank.
Hij leest de brief.

Leerdam, 15 oktober

Geachte meneer Aras,

Uw geld is veilig bij STER-bank.
Wij sturen u elke week een bankafschrift.
Daarop ziet u wat u betaald hebt.
En hoeveel geld u nog hebt.
Dit bankafschrift was altijd gratis.
Dit verandert.

STER-bank gaat over op internet.
U krijgt geen gratis bankafschrift meer.
U kunt op internet kijken.
Daar vindt u informatie over uw rekening.

Wanneer?
Vanaf 1 januari krijgt u geen bankafschrift.

Ik heb geen computer.
Wat moet ik doen?
Wilt u toch een bankafschrift ontvangen?
Dat kan.
U betaalt hiervoor € 3,- per maand.
U krijgt dan een bankafschrift per post.
Dat krijgt u elke week.

Hebt u nog vragen?
Of wilt u toch een bankafschrift ontvangen?
Bel dan ons gratis nummer 0900-8877.

Vriendelijke groet,
Marja Kats
STER-bank

Taken

A

lees

Lees de woorden vijf keer hardop.

geld	veilig	bankafschrift
hebt	sturen	internet
toch	betaald	rekening
post	hoeveel	ontvangen
krijgt	anders	januari
groet	gratis	informatie

Lees tekst 1 nu nog eens.
Kijk op bladzijde 5.

B

lees

Lees de namen van de maanden.

januari	juli
februari	augustus
maart	september
april	oktober
mei	november
juni	december

C

Welk woord past het beste?

1 Een brief van de bank

_____ meneer Aras,

Uw geld is veilig bij STER-bank.

2 Een brief van een vriend

_____ Jal,

Hoe gaat het met je?
Ik heb je lang niet gezien!

Lieve
Geachte

En u?

Zoek thuis op:
- Wat is de naam van uw bank?
- Krijgt u een bankafschrift?
- Hoe vaak krijgt u dat?
- Is dat gratis?

Wat vindt u?

x

- ☐ Ik vind de tekst makkelijk.
- ☐ Ik vind de tekst moeilijk.
- ☐ Ik vind de tekst leuk.
- ☐ Ik heb iets geleerd.

Welke woorden kent u?

x

Ken ik	Woord	Komt van
	het geld	
	veilig	
	het bankafschrift	
	betaald	betalen
	hoeveel	
	verandert	veranderen
	het internet	
	kijken	
	de informatie	
	de rekening	
	januari	
	de computer	
	ontvangen	
	de maand	
	de post	
	de week	
	het nummer	

2 Bankpas kwijt?

Eerst dit

Hebt u een bankpas?
Bent u de pas wel eens verloren?
Wat hebt u toen gedaan?

Vragen

1 Lin is haar bankpas kwijt.
Wat moet ze eerst doen?
a De bank bellen
b Een nieuwe pas aanvragen

2 Lin heeft een nieuwe bankpas nodig.
Hoe kan ze die krijgen?
a Ze moet de bank bellen.
b Ze moet een formulier invullen.
c Ze moet naar de bank gaan.

3 Lin heeft een nieuwe bankpas nodig.
Hoe lang moet ze wachten?
a Dat duurt zes dagen.
b Die krijgt ze meteen.

4 Lin krijgt een nieuwe bankpas.
Kan ze haar oude pincode gebruiken?
a Ja
b Nee

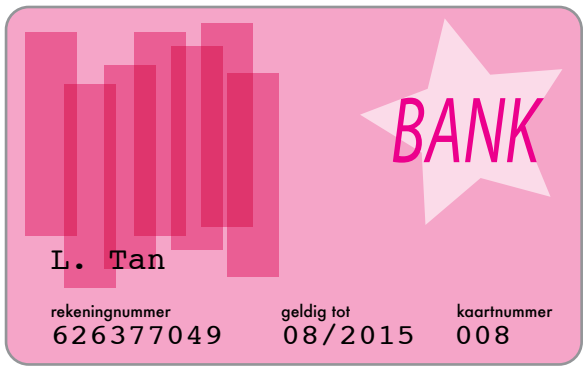

Lin is haar bankpas kwijt.
Ze wil weten wat ze moet doen.
Daarom kijkt ze op een website.

Bankpas kwijt? Dit moet u doen!

1 Bel direct 0800 345 345

Wij blokkeren dan uw bankpas.
De pas kan niet meer gebruikt worden.
Niemand kan ermee pinnen.
Uw geld is weer veilig.

2 Een nieuwe bankpas aanvragen

Vraag direct een nieuwe bankpas aan.
Gebruik het formulier op onze website.
U krijgt de pas binnen zes dagen.
U houdt uw oude pincode.

3 Pas kwijt in het buitenland?

Dat is geen probleem.
U kunt toch geld opnemen.
Dat kan bij een bank in de buurt.
Bel direct 0031 345 345.
Wij geven het adres van de bank.

Taken

A

lees

Lees de zinnen.

Bel direct.	Je moet direct bellen.
Vraag een pas aan.	Je moet een pas aanvragen.
Gebruik het formulier.	Je moet het formulier gebruiken.

B

Vul in

Kies het goede woord.

1 Je moet de brief lezen.
_____ de brief.

2 Je moet me bellen.
_____ me.

3 Je moet het aan Noor vragen.
_____ het aan Noor.

4 Je moet de pen aan mij geven.
_____ de pen aan mij.

5 Je moet het kind wassen.
_____ het kind.

Bel
Geef
Lees
Vraag
Was

C

Vul in

Lin moet een nieuwe pas aanvragen.
Vul het formulier in voor Lin.

	Voornaam:	Lin
1	Achternaam:	
2	Straat:	
3	Huisnummer:	
4	Postcode:	
5	Plaats:	
6	Telefoonnummer:	

4
4142 MK
0345-334456
Tan
Melkweg
Leerdam

En u?

Stel je voor: uw bankpas is kwijt.
Welk nummer moet u dan bellen?
Kijk op de website van uw bank.
Vraag of iemand u helpt.

Wat vindt u?

x

- ☐ Ik vind de tekst makkelijk.
- ☐ Ik vind de tekst moeilijk.
- ☐ Ik vind de tekst leuk.
- ☐ Ik heb iets geleerd.

Welke woorden kent u?

x

Ken ik	Woord	Komt van
	de bankpas	
	kwijt	
	blokkeren	
	gebruikt	gebruiken
	niemand	
	pinnen	
	nieuwe	nieuw
	aanvragen	
	direct	
	het formulier	
	de website	
	binnen	
	dagen	de dag
	de pincode	
	het buitenland	
	de bank	

3 Ruim je post op

Eerst dit

Krijgt u vaak post?
Wat doet u met de post?
Weet u altijd wat u moet doen?
Is er iemand die u helpt?

Vragen

1 Kojo krijgt veel post.
Welke post kan hij weggooien?
a Een brief over de huur
b Een brief van de belasting
c Een gratis krant

2 Kojo krijgt post van de bank.
Het is een bankafschrift.
Wat moet Kojo doen?
a Betalen
b Bewaren
c Weggooien

3 Jet krijgt een kaart van vrienden.
Ze gaan trouwen.
Wat moet Jet doen?
a Ze mag een kaart sturen.
b Ze moet de brief bewaren.
c Ze moet een kaart sturen.

4 Kojo krijgt een brief van de belasting.
Hij begrijpt de brief niet.
Wat moet hij doen?
a De brief bewaren
b De brief weggooien
c Hulp vragen

Jet en Kojo hebben problemen met geld.
Nu doen ze een cursus.
Daar leren ze beter omgaan met geld.
Ze lezen het boek van de cursus.

Ruim je post op!

Problemen met geld?
Het begint vaak bij de post.
Ruim daarom je post elke week op.

Wat moet je doen?
1 Weggooien
Sommige post is niet belangrijk.
Zoals reclame en gratis kranten.
Deze post kan weg.

2 Betalen
Sommige dingen moet je betalen.
Bijvoorbeeld de huur en gas en stroom.
Betaal op tijd, anders krijg je problemen.

3 Bewaren
Belangrijke brieven moet je bewaren.
Bijvoorbeeld een bankafschrift van de bank.

4 Antwoorden
Soms krijg je post van vrienden.
Er gaat bijvoorbeeld iemand trouwen.
Je kunt dan een kaartje sturen.
Dat moet niet, het mag.

Soms moet je iets invullen.
En dan moet je het terug sturen.
Bijvoorbeeld een formulier van de belasting.
Dat is heel belangrijk.
Vraag hulp als je het niet snapt.

Taken

A

lees

Lees de lange woorden vijf keer.

problemen
bijvoorbeeld
reclame
belangrijk
betalen
belasting
sommige
bankafschrift
formulier

B

Lees de tekst een paar keer.
Kijk dan op de klok.
Lees de tekst snel.
Kunt u het binnen twee minuten?

Sommige dingen moet je betalen.
Bijvoorbeeld de huur en gas en stroom.
Betaal op tijd, anders krijg je problemen.

Soms krijg je post van vrienden.
Er gaat bijvoorbeeld iemand trouwen.
Je kunt dan een kaartje sturen.
Dat moet niet, het mag.

Soms moet je iets invullen.
En dan moet je het terug sturen.
Bijvoorbeeld een formulier van de belasting.
Dat is heel belangrijk.
Vraag hulp als je het niet snapt.

En u?

Bewaar een week al uw post.
Verdeel de post:

- weggooien
- bewaren
- betalen
- antwoord geven

Wat vindt u?

x

- ☐ Ik vind de tekst makkelijk.
- ☐ Ik vind de tekst moeilijk.
- ☐ Ik vind de tekst leuk.
- ☐ Ik heb iets geleerd.

Welke woorden kent u?

x

Ken ik	Woord	Komt van
	ruim ... op	opruimen
	beginnen	
	belangrijk	
	weggooien	
	gratis	
	bijvoorbeeld	
	de huur	
	het gas	
	op tijd	
	de brieven	de brief
	bewaren	
	sturen	
	antwoorden	
	trouwen	
	het kaartje	de kaart
	de belasting	
	de hulp	
	snapt	snappen

4 Nog lang en gelukkig

Eerst dit

Dit verhaal gaat over een arme familie.
Ze hebben geen geld en geen eten.
Kent u zulke verhalen uit uw land?

Vragen

1 Hoeveel broers en zussen heeft Klein Duimpje?
- a Twee
- b Zeven

2 Werken de ouders?
- a Alleen de vader werkt.
- b Nee, ze hebben geen werk.
- c Ze werken allebei.

3 Waarom moeten de kinderen naar het bos?
- a Er is geen eten thuis.
- b Ze gaan spelen in het bos.
- c Ze moeten werken in het bos.

4 De reus wil de kinderen opeten.
Maar Klein Duimpje is slim.
Wat gebruikt hij?

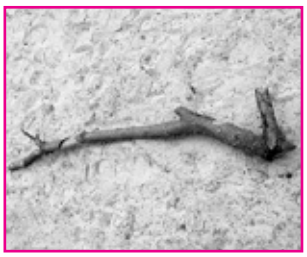
a

b

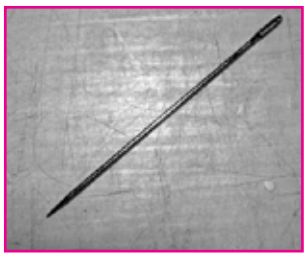
c

5 Hoe wordt de familie rijk?
- a De prins koopt een jurk.
- b De reus koopt een kind.

Dit is een oud verhaal.
Het gaat over een heel kleine jongen.

Klein Duimpje

Dit verhaal gaat over Klein Duimpje.
Zijn familie is heel arm.
De vader werkt in het bos.
Zijn moeder maakt kleren.
Er zijn zeven broers en zussen.
Ze hebben vaak honger.

Op een dag zegt de moeder:
Dit kan zo niet meer!
We hebben geen eten voor de kinderen.
We brengen ze naar het bos.

De ouders zijn heel verdrietig.
Maar ze weten geen oplossing.
Ze brengen de kinderen weg.

De kinderen zijn alleen in het bos.
Dan komt er een reus.
Hij wil de kinderen opeten.
Maar Klein Duimpje is heel slim.
Hij heeft een naald.
Hij prikt de reus in zijn buik.
De reus schrikt.
En de kinderen kunnen vluchten.
Ze zoeken de weg naar huis.

De ouders werken in die tijd hard.
Er komt een rijke prins.
Hij koopt een jurk voor zijn vrouw.
De moeder maakt de jurk.
Ze verdient veel geld.
Ze zijn niet meer arm.

De kinderen vinden de weg naar huis.
Ze leven nog lang en gelukkig.

Taken

A

lees

De vader werkt in het bos.
De familie is arm.
De broer komt thuis.
De moeder maakt kleren.

De vaders werken in het bos.
De families zijn arm.
De broers komen thuis.
De moeders maken kleren.

Welke woorden zijn verschillend?

B

lees

Welk woord leest u?

1 vader
2 familie
3 vluchten
4 oplossing
5 gelukkig

C

lees

Lees de woorden vijf keer hardop.

broer	kraan	jurk
broek	krant	werk
brief	kracht	kerk
bril	kring	merk
breed	krom	sterk
brand	krul	varken
brood	krijtje	
brug	kruisje	
bruin	kritiek	
breken	krijgen	

het varken

En u?

De familie heeft geen eten.
Ze brengen de kinderen naar het bos.
Is dat een goede oplossing?
Wat vindt u?

Wat vindt u?

x

- ☐ Ik vind de tekst makkelijk.
- ☐ Ik vind de tekst moeilijk.
- ☐ Ik vind de tekst leuk.
- ☐ Ik heb iets geleerd.

Welke woorden kent u?

x

Ken ik	Woord	Komt van
	het verhaal	
	klein	
	de familie	
	de vader	
	de moeder	
	de broers	de broer
	de zussen	de zus
	het eten	
	verdrietig	
	de oplossing	
	de reus	
	de naald	
	de buik	
	vluchten	
	verdient	verdienen
	de jurk	
	rijk	
	gelukkig	

Woorden

1 Vul in

1 Jal krijgt elke _____ een bankafschrift.
2 Hij ziet _____ geld hij nog heeft.
3 Maar nu wordt het anders. Het _____ .
4 Jal moet op internet _____ .
5 Hij kan wel een bankafschrift _____ .
6 Maar dan moet hij geld _____ .

betalen
hoeveel
kijken
ontvangen
verandert
week

2 Vul in

1 Lin kan haar bankpas niet vinden.
Ze is de pas _____ .
2 De bank gaat haar bankpas _____ .
3 Nu kan niemand de pas meer _____ .
4 Lin moet een nieuwe pas _____ .

aanvragen
blokkeren
gebruiken
kwijt

3 Vul in

1 Je moet je post opruimen.
Dat is _____ .
2 Een bankafschrift moet je goed _____ .
3 Vraag hulp als je het niet _____ .
4 Soms krijg je een _____ van vrienden.
5 Ze gaan bijvoorbeeld _____ .

kaart
snapt
trouwen
belangrijk
bewaren

4 Vul in

1 Het _____ gaat over Klein Duimpje.

2 De _____ van Klein Duimpje is arm.

3 Ze hebben honger.
Ze hebben geen _____ .

4 De _____ is verdrietig.

eten
familie
moeder
verhaal

5

_____ _____ _____

_____ _____ _____

de brief
de buik
de computer
het eten
het geld
de jurk

6

Wat hoort bij elkaar?

1	gelukkig	gevaarlijk
2	arm	oud
3	veilig	rijk
4	nieuw	te laat
5	op tijd	verdrietig

7 X

Welk woord hoort er niet bij?

1	2	3	4
de post	de vader	de computer	de bankpas
de dag	de zus	het internet	de pincode
de week	de broer	de huur	het buitenland
de maand	het formulier	de website	het bankafschrift

8 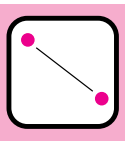

Wat hoort bij elkaar?

1	de belasting	opruimen
2	de kast	betalen
3	het afval	sturen
4	de brief	weggooien

9 Vul in

1 De bank bewaart mijn _____ .

2 Ik wil weten hoeveel geld ik heb.
Ik zet de computer aan.
Ik kijk op _____ .

3 In de winkel kan ik _____ .

4 Ik kan pinnen met mijn _____ .

5 Vroeger had _____ een computer.

6 Nu wel. Dat is _____ .

bankpas
geld
internet
niemand
pinnen
veranderd

10 Vul in

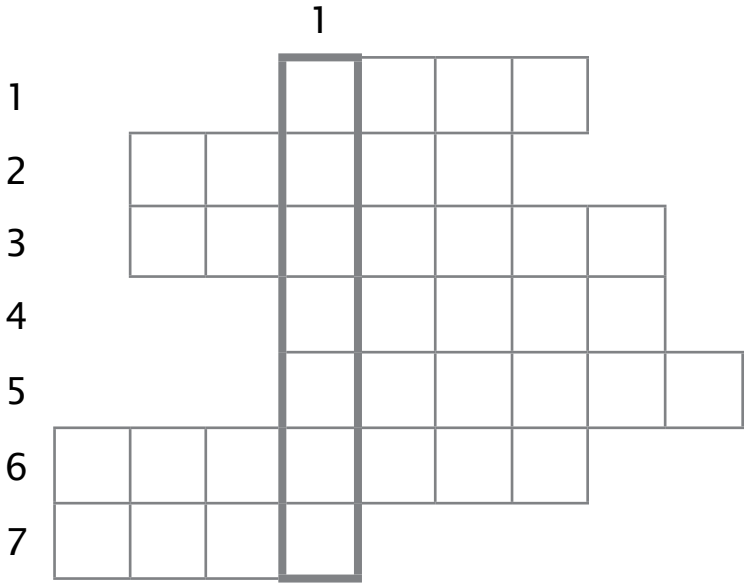

bank
bankpas
bewaren
januari
klein
naald
pinnen
reus

Van links naar rechts

1 Daar wordt je geld bewaard
2 Om mee te naaien
3 De eerste maand
4 Niet groot maar ...
5 Betalen met je bankpas
6 Niet weggooien maar ...
7 Heel grote man uit een verhaal

Van boven naar beneden

1

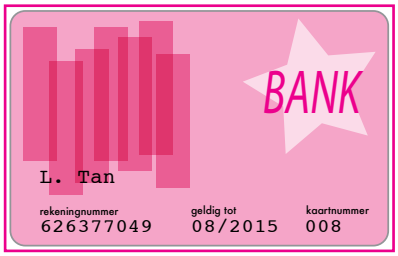

11 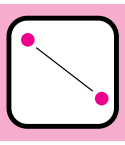

Wat is hetzelfde?

1	Ik doe het meteen.	Dat is gratis.
2	Dat kost niks.	Ik doe het direct.
3	Ik wil informatie.	Ik kijk op een website.
4	Ik kijk op internet.	We gaan starten.
5	We gaan beginnen.	Ik wil iets weten.

12 Vul in

1 Hoeveel geld staat er op onze _____ ?

2 Jal wil op internet _____ .

3 Hij kan het niet zelf.
Hij heeft _____ nodig.

4 Maar _____ wil hem helpen.

hulp
kijken
niemand
rekening

13 Vul in

1 Er zijn veel kleuren, _____ rood en geel.

2 Jal moet betalen voor _____ en stroom.

3 Hij moet _____ twee weken betalen.

4 Er is oorlog in Irak.
Veel mensen moeten _____ .

5 Jet heeft een probleem.
Ze weet geen _____ voor haar probleem.

bijvoorbeeld
binnen
gas
oplossing
vluchten

14

Zet de woorden op de goede plaats.

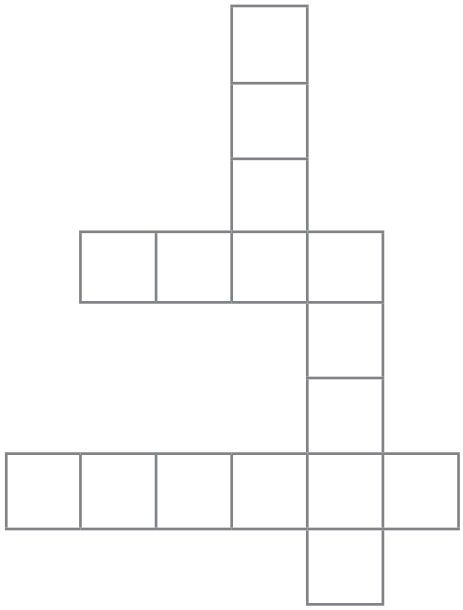

huur
jurk
klein
veilig

15

1 Wat is Lin kwijt?
Ziet u de z?
Streep hem weg.
Dan weet u wat Lin kwijt is.

zzbzaznkzpzaszz

2 Wat moet Noor betalen?
Ziet u de f?
Streep hem weg.
Dan weet u wat Noor moet betalen.

bfffeflaffsftinffgf

Sleutels

Tekst 1

Vragen

1	a
2	a
3	c
4	b
5	b

Taken

C

1	Geachte
2	Lieve

Tekst 2

Vragen

1	a
2	b
3	a
4	a

Taken

B

1	Lees
2	Bel
3	Vraag
4	Geef
5	Was

C

1	Tan
2	Melkweg
3	4
4	4142 MK
5	Leerdam
6	0345 - 334456

Tekst 3

Vragen

1	c
2	b
3	a
4	c

Tekst 4

Vragen

1	b
2	c
3	a
4	c
5	a

Taken

B

1	vader
2	familie
3	vluchten
4	oplossing
5	gelukkig

Woorden

1

1 week
2 hoeveel
3 verandert
4 kijken
5 ontvangen
6 betalen

2

1 kwijt
2 blokkeren
3 gebruiken
4 aanvragen

3

1 belangrijk
2 bewaren
3 snapt
4 kaart
5 trouwen

4

1 verhaal
2 familie
3 eten
4 moeder

5

de jurk

het geld

de brief

de buik

het eten

de computer

6

1	gelukkig	verdrietig
2	arm	rijk
3	veilig	gevaarlijk
4	nieuw	oud
5	op tijd	te laat

7

1 de post
2 het formulier
3 de huur
4 het buitenland

8

1	de belasting	betalen
2	de kast	opruimen
3	het afval	weggooien
4	de brief	sturen

9

1 geld
2 internet
3 pinnen
4 bankpas
5 niemand
6 veranderd

10

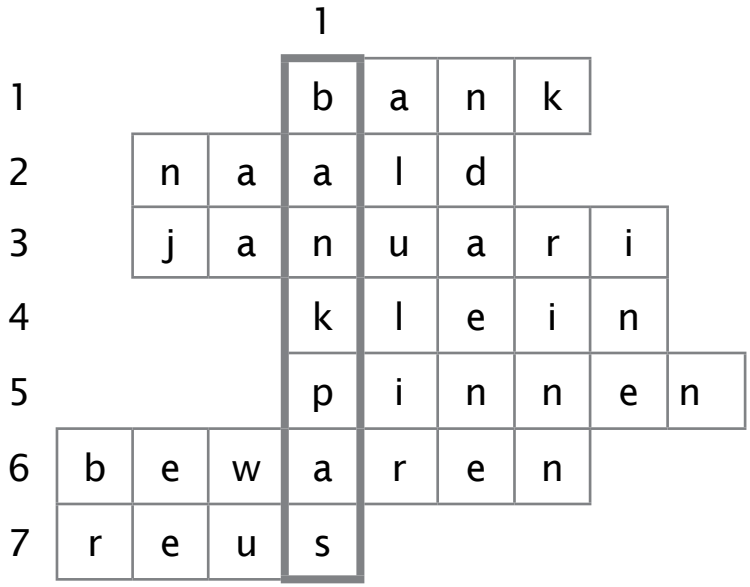

11

1	Ik doe het meteen.	Ik doe het direct.
2	Dat kost niks.	Dat is gratis.
3	Ik wil informatie.	Ik wil iets weten.
4	Ik kijk op internet.	Ik kijk op een website.
5	We gaan beginnen.	We gaan starten.

12

1 rekening
2 kijken
3 hulp
4 niemand

13

1 bijvoorbeeld
2 gas
3 binnen
4 vluchten
5 oplossing

14

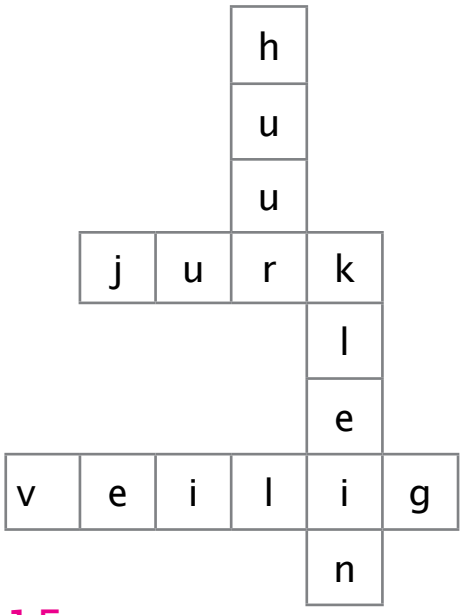

15

1 bankpas
2 belasting

Wat betekent dat plaatje?

	U moet praten.
	U moet iets lezen.
	U moet iets schrijven.
	U moet buiten de school iets doen. Voorbeeld: U moet een folder vragen.
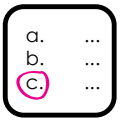	Zet een rondje om het goede antwoord.
	Zet een kruisje.
	Vul een woord in.
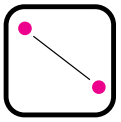	Wat hoort bij elkaar? Voorbeeld: de kleur - geel
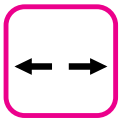	Wat hoort bij elkaar? Voorbeeld: zwart - wit hoog - laag

Pinnen mag

Geld

Melkweg is een uitgave van Stichting Melkweg+
Meer Melkweg?
Kijk op www.melkwegplus.nl

melkweg+